EUROPOS KOMISIJA

Briuselis, 2011.12.21
KOM(2011) 916 galutinis

2011/0451 (NLE)

Pasiūlymas

TARYBOS SPRENDIMAS

dėl valstybių narių pareiškimo siekiant Europos Sąjungos interesų dėl Maroko prisijungimo prie 1980 m. Hagos konvencijos dėl tarptautinio vaikų grobimo civilinių aspektų priėmimo

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

1980 m. spalio 25 d. Hagos konvencijos dėl tarptautinio vaikų grobimo civilinių aspektų (toliau – 1980 m. konvencija), kurią iki šiol ratifikavo 86 šalys, įskaitant visas ES valstybes nares, tikslas – Susitariančiųjų Šalių paskirtoms centrinėms įstaigoms bendradarbiaujant atkurti ankstesnę padėtį greitai grąžinant neteisėtai išvežtus ar laikomus vaikus.

Vaikų grobimo prevencija yra vienas iš esminių ES vaiko teisių rėmimo politikos aspektų, todėl Europos Sąjunga tarptautiniu lygmeniu aktyviai siekia gerinti 1980 m. konvencijos taikymą ir ragina trečiąsias valstybes prie jos prisijungti.

2010 m. kovo 9 d. Marokas deponavo prisijungimo prie 1980 m. konvencijos dokumentą. Konvencija Maroke įsigaliojo 2010 m. birželio 1 d.

1980 m. konvencijos 38 straipsnio 4 pastraipoje nustatyta, kad Konvencija bus taikoma tik santykiams tarp prisijungiančios valstybės ir tų Susitariančiųjų Valstybių, kurios pareikš, kad priima jos prisijungimą. Todėl Europos Sąjunga turi nuspręsti, ar Maroko prisijungimą priimti. Priėmimo atveju valstybės narės siekdamos Europos Sąjungos interesų turėtų padaryti pareiškimą dėl Maroko prisijungimo priėmimo.

Tarptautinio vaikų grobimo sritis priklauso išimtinei Europos Sąjungos išorės kompetencijai, todėl nuspręsti, ar valstybės narės turėtų priimti Maroko prisijungimą prie 1980 m. konvencijos, reikėtų priimant Tarybos sprendimą.

2. TEISINIAI PASIŪLYMO ASPEKTAI

Teisingumo Teismo praktikoje[1] nustatyta, kad tarptautinio vaikų grobimo sritis priklauso išimtinei Europos Sąjungos išorės kompetencijai, nes 2003 m. lapkričio 27 d. Tarybos reglamentu (EB) Nr. 2201/2003 dėl jurisdikcijos ir teismo sprendimų, susijusių su santuoka ir tėvų pareigomis, pripažinimo bei vykdymo (reglamentas „Briuselis II a“)[2], kuris valstybių narių tarpusavio santykiams taikomas nuo 2005 m. kovo 1 d., buvo priimti Sąjungos vidaus teisės aktai. Reglamente, visų pirma jo 11 straipsnyje, nustatytos netgi griežtesnės normos nei 1980 m. Hagos konvencijoje dėl vaikų pagrobimo, kurį įvykdo vienas iš tėvų. Jame pateikiama tiesioginė nuoroda į Hagos konvenciją, o jos principai perimami į Europos Sąjungos teisę.

1980 m. konvencija priimta daugiau nei 20 metų anksčiau už reglamentą „Briuselis II a“, todėl joje nėra nuostatų, leidžiančių prisijungti tarptautinėmis organizacijoms, kaip antai Europos Sąjungai (vadinamoji REIO (regioninės ekonominės integracijos organizacijų) išlyga). Tokiu atveju valstybės narės turi Konvenciją ratifikuoti arba prie jos prisijungti siekdamos Europos Sąjungos interesų.

---

[1] 2006 m. vasario 7 d. Teisingumo Teismo nuomonė 1/03 dėl Bendrijos kompetencijos sudaryti naują Lugano konvenciją dėl jurisdikcijos ir teismų sprendimų civilinėse ir komercinėse bylose pripažinimo ir vykdymo.

[2] OL L 338, 2001 12 23.

Todėl valstybės narės siekdamos Europos Sąjungos interesų turėtų padaryti pareiškimą dėl Maroko prisijungimo prie 1980 m. Hagos konvencijos priėmimo. Sąjungos teisės nuoseklumo ir vienodumo labui priėmimo pareiškimą valstybės narės turėtų priimti vienu metu per Tarybos sprendime nustatytą terminą. Komisijos siūlymu, pareiškimą valstybės narės turėtų deponuoti ne vėliau kaip per 2 mėnesius nuo Tarybos sprendimo priėmimo.

Kad 1980 m. konvencija būtų taikoma praktiškai, itin svarbu, kad kiekviena Susitariančioji Šalis paskirtų po centrinę įstaigą pareigoms, kurios tokioms įstaigoms nustatytos Konvencijoje, vykdyti, kaip to reikalaujama pagal 6 straipsnį. Visos valstybės narės yra paskyrusios centrines įstaigas, kaip numatyta 1980 m. konvencijoje. Marokas taip pat yra paskyręs centrinę įstaigą, kuri Europos piliečiams padeda tais atvejais, kai vaikai neteisėtai išvežami į Maroką.

Atsižvelgiant į tai, kad sprendimas priimamas dėl tarptautinio susitarimo, jo teisinis pagrindas yra Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 218 straipsnis kartu su 81 straipsnio 3 dalimi. Taryba, pasikonsultavusi su Europos Parlamentu, sprendžia vieningai.

3. POVEIKIS BIUDŽETUI

Pasiūlymas neturi poveikio Europos Sąjungos biudžetui.

2011/0451 (NLE)

Pasiūlymas

TARYBOS SPRENDIMAS

dėl valstybių narių pareiškimo siekiant Europos Sąjungos interesų dėl Maroko prisijungimo prie 1980 m. Hagos konvencijos dėl tarptautinio vaikų grobimo civilinių aspektų priėmimo

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 218 straipsnį ir 81 straipsnio 3 dalį,

atsižvelgdama į Europos Komisijos pasiūlymą,

atsižvelgdama į Europos Parlamento nuomonę[3],

kadangi:

(1) Europos Sąjunga teikia prioritetą vaikų teisių apsaugai ir skatinimui, kaip nustatyta Europos Sąjungos sutarties 3 straipsnyje, ir vaikų grobimo prevenciją laiko vienu iš esminių savo politikos aspektų;

(2) Europos Sąjunga yra priėmusi Tarybos reglamentą (EB) Nr. 2201/2003 dėl jurisdikcijos ir teismo sprendimų, susijusių su santuoka ir tėvų pareigomis, pripažinimo bei vykdymo (vadinamąjį reglamentą „Briuselis II a“), kuriuo siekiama apsaugoti vaikus nuo žalingų padarinių, kuriuos sukelia jų neteisėtas išvežimas ar laikymas, nustatyti tvarką, kuri užtikrintų greitą jų sugrąžinimą į valstybę, kurioje jie nuolat gyvena, taip pat užtikrinti teisės matytis su vaiku ir globos teisių apsaugą;

(3) reglamentu „Briuselis II a“ papildomos ir sustiprinamos 1980 m. spalio 25 d. Hagos konvencijos dėl tarptautinio vaikų grobimo civilinių aspektų (toliau – 1980 m. konvencija) nuostatos. Šia konvencija tarptautiniu lygmeniu nustatoma centrinių įstaigų bendradarbiavimo sistema, kuria siekiama užtikrinti greitą neteisėtai išvežtų arba laikomų vaikų grąžinimą. 1980 m. konvencijos normos ir principai visų pirma perimti reglamento „Briuselis II a“ 11 straipsniu;

(4) visos Europos Sąjungos valstybės narės yra 1980 m. konvencijos šalys;

(5) Europos Sąjunga ragina trečiąsias valstybes prisijungti prie 1980 m. konvencijos ir remia tinkamą jos taikymą, be kita ko, dalyvaudama specialiųjų komisijų, kurias reguliariai organizuoja Hagos tarptautinės privatinės teisės konferencija, veikloje;

---

[3] OL C , , p. .

(6) Europos Sąjunga pabrėžia, kad bendri teisinio reglamentavimo pagrindai, taikytini ES valstybių narių ir trečiųjų šalių santykiams, gali būti geriausias sprendimas opiais tarptautinio vaikų grobimo atvejais, kai jų nepavyksta išspręsti diplomatinėmis priemonėmis ir taikinamuoju tarpininkavimu;

(7) 2010 m. kovo 9 d. Marokas deponavo prisijungimo prie 1980 m. konvencijos dokumentą. 1980 m. konvencija įsigaliojo 2010 m. birželio 1 d.;

(8) 1980 m. konvencijos 38 straipsnio 4 pastraipoje nustatyta, kad Konvencija bus taikoma tik santykiams tarp prisijungiančios valstybės ir tų Susitariančiųjų Valstybių, kurios pareikš, kad priima jos prisijungimą;

(9) remiantis Europos Sąjungos Teisingumo Teismo praktika, t. y. 2006 m. vasario 7 d. Nuomone 1/03 dėl naujos Lugano konvencijos sudarymo, 1980 m. konvencija daro poveikį antrinės Europos Sąjungos teisės aktams dėl vaikų grobimo ir tėvų pareigų, visų pirma 2003 m. lapkričio 27 d. Tarybos reglamentui (EB) Nr. 2201/2003 dėl jurisdikcijos ir teismo sprendimų, susijusių su santuoka ir tėvų pareigomis, pripažinimo bei vykdymo. Todėl 1980 m. konvencija reglamentuojami klausimai priklauso išimtinei Europos Sąjungos išorės kompetencijai;

(10) remiantis 1980 m. konvencija, jos šalimis gali būti tik suverenios valstybės. Todėl Europos Sąjunga negali nei prie jos prisijungti, nei deponuoti savo pareiškimo dėl Maroko prisijungimo priėmimo;

(11) dėl šios priežasties valstybės narės siekdamos Europos Sąjungos interesų turėtų deponuoti pareiškimą dėl Maroko prisijungimo priėmimo;

(12) kad 1980 m. konvenciją būtų galima pradėti taikyti Europos Sąjungos ir Maroko santykiams, valstybės narės siekdamos Europos Sąjungos interesų turėtų padaryti pareiškimą dėl Maroko prisijungimo priėmimo. Atsižvelgiant į vertingą 1980 m. konvencijos indėlį tarptautiniu lygmeniu užtikrinant vaikų apsaugą, jos nuostatas pageidautina pradėti taikyti nedelsiant;

(13) pagal Protokolo dėl Danijos pozicijos 1 ir 2 straipsnius Danija nedalyvauja priimant šį sprendimą ir nėra jo saistoma arba jis jai netaikomas,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Europos Sąjungos valstybės narės siekdamos Europos Sąjungos interesų vienu metu ne vėliau kaip [ĮRAŠYTI DATĄ: du mėnesiai nuo priėmimo] deponuoja tokį pareiškimą dėl Maroko prisijungimo prie 1980 m. spalio 25 d. Hagos konvencijos dėl tarptautinio vaikų grobimo civilinių aspektų priėmimo:

„[VALSTYBĖ NARĖ] pareiškia, kad siekdama Europos Sąjungos interesų priima Maroko prisijungimą prie 1980 m. spalio 25 d. Hagos konvencijos dėl tarptautinio vaikų grobimo civilinių aspektų.“

2 straipsnis

Šis sprendimas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

3 straipsnis

Šis sprendimas skirtas valstybėms narėms.

Priimta Briuselyje

Tarybos vardu
Pirmininkas